

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
4. SINIF İNTERN UYGULAMASI MODÜL I
(HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ)
MÜFREDAT KİTABI

2020- 2021

KAYSERİ

T.C. ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 4. SINIF
2020-2021 GÜZ-BAHAR DÖNEMİ
İTERN UYGULAMASI MODÜL I
(HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ)
MÜFREDAT KİTABI

Modül Adı: İntern Uygulaması Modül I (Halk Sağlığı Hemşireliği)

Modülün Amacı: Bu modülün sonunda öğrencilerin Halk Sağlığı Hemşireliği'ne ilişkin hemşirelik uygulamalarını kanıta dayalı olarak yapabilmesi beklenmektedir.

Modül Hedefleri: Öğrenci bu modül sonunda;

Okul çağı çocukluk döneminde görülen akut/ kronik hastalıklarda hemşirelik bakımı uygulayabilme

- Dünyada ve Türkiye'de okul sağlığı hizmetlerini açıklayabilme
- Okul sağlığı hemşiresinin rollerini sıralayabilme
- Sorumlu olduğu okulda ve öğrencide okul sağlığı hemşiresinin rollerini yerine getirebilme
- Okul çağı çocuğun fizik muayenesini yapabilme
- Okul çağı çocuğun fiziksel gelişimini büyüme eğrisine göre değerlendirebilme
- Okul çağı çocuğun bilişsel gelişimini değerlendirebilme
- Okul çocuğun sosyal gelişimini değerlendirebilme
- Okul çağı çocuğun cinsel gelişimini değerlendirebilme
- Okul çağı çocuğun ahlak gelişimini değerlendirebilme
- Okul sağlığı çocuğunun beslenme örüntüsünün değerlendirilebilme
- Okul çağı çocuğun riskli davranışlarını değerlendirebilme
- Okul çağı çocuğa bakımını multidisipliner/ interdisipliner ekip anlayışı ile planlayabilme
- Okul çağı çocuğun yaşına uygun eğitim planı hazırlayabilme
- Okul çağı çocuğun yaşına uygun oluşturulan eğitim planını uygulayabilme
- Okul çağı çocuğun yaşına uygun eğitim materyali hazırlayabilme
- Okul çağı çocuğun yaşına uygun yapılan uygulamalara aile katılımını sağlayabilme
- Okul çağı çocuğa verilen bakımın sonucunu değerlendirebilme
- Değerlendirme sonucuna göre bakıma yapılandırabilme
- Okul çağı çocuğun ev çevresini güvenli ev çevresi olarak düzenleyebilme
- Çevrenin okul sağlığına etkisini açıklayabilme
- Okul çağı çocuğunun okul çevresini güvenli okul çevresi olarak düzenleyebilme
- Okul sağlığına yönelik taramaları yapabilme
- Okul sağlığına yönelik tarama sonuçlarını değerlendirebilme
- Çocuklarda görülen okul kazaları ve ilkyardım müdahalelerini açıklayabilme
- Gerekli ilkyardım müdahalelerini uygulayabilme
- Çocuk / adölesan ve ailesine yaklaşım konusunda etkili iletişim tekniklerini kullanabilme

- Okul personeline yönelik sağlık eğitimi planlayabilme
- Okul personeline yönelik sağlık eğitimi uygulayabilme
- Okul personelinin sağlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaları planlayabilme
- Okul sağlığı uygulamalarında hemşirelik girişimlerini yorumlayabilmeli ve gerekli formları kullanabilme

Engelli okul çocuğu ve hemşirelik bakımını uygulayabilme

- Engelli bireyin tanımı yapabilme
- Engelli ocuğun fizik muayenesini yapabilme
- Engelli ocuğun fiziksel gelişimini büyüme eğrisine göre değerlendirebilme
- Engelli ocuğun bilişsel gelişimini değerlendirebilme
- Engelli ocuğun sosyal gelişimini değerlendirebilme
- Engelli ocuğun cinsel gelişimini değerlendirebilme
- Engelli ocuğun ahlak gelişimini değerlendirebilme
- Engelli ocuğun bakımını multidisipliner/ interdisipliner ekip anlayışı ile planlayabilme
- Engelli ocuğun yaşına uygun eğitim planı hazırlayabilme
- Engelli ocuğun yaşına uygun oluşturulan eğitim planını uygulayabilme
- Engelli ocuğun yaşına uygun eğitim materyali hazırlayabilme
- Engelli ocuğun yaşına uygun yapılan uygulamalara aile katılımını sağlayabilme
- Engelli ocuğa verilen bakımın sonucunu değerlendirebilme
- Değerlendirme sonucuna göre bakımı yeniden yapılandırabilme
- Engelli ocuğun ev çevresini güvenli ev çevresi olarak düzenleyebilme
- Engelli ocuğun okul çevresini güvenli okul çevresi olarak düzenleyebilme
- Okul sağlığı hemşiresinin engelli bireye yönelik rol ve sorumluluklarını sayabilme
- Engelli okul çocuğunun akut ve kronik sorunlarının neler olduğunu açıklayabilme
- Engelli okul çocuğunda var olan kronik hastalık ve kronik hastalığa bağlı olarak gelişebilecek sekonder komplikasyonlar arasında ilişki kurabilme
- Engelli okul çocuğunun riskli davranışlarının (Sigara, alkol kullanımı, Cinsel davranışlar vb) sayabilme
- Engelli okul çocuğunun maruz kalabileceği şiddet, ihmal ve istismar bulgularını saptayabilme
- Engelli okul çocuğunun maruz kalabileceği şiddet, ihmal ve istismar bulgularına yönelik yasal süreçleri başlatabilme
- Engelli okul çocuğunda görülen okul kazaları ve ilkyardı mı konusunda gerekli müdahaleleri yapabilme
- Engelli okul çocuğunun sağlık riskleri ve sorunlarına yönelik primer, sekonder ve tersiyer koruma önlemlerini alabilme
- Engelli okul çocuğunun ailesine ve öğretmenine rehabilitasyon süreci ve ihtiyaç duyulan konularda danışmanlık yapabilme
- Okul personeline yönelik eğitim planı hazırlayabilme

- Engelli okul çocuğunun ailesine ve öğretmenlerine toplum kaynaklarına ulaşma ve iletişim konusunda rehberlik yapabilme

Yaşlı ve hemşirelik bakımını uygulayabilme

- Dünyada ve Türkiye'de yaşlı nüfusu, yaşlılıkla ilgili politikaları ve uygulamaları açıklayabilme
- Yaşlılıkta görülen fizyolojik değişiklikler ve fiziksel sorunları açıklayabilme
- Yaşlı bireyin fizik muayenesini yapabilme
- Yaşlı bireyin fizik muayenesini değerlendirebilme
- Yaşlı bireyin kapsamlı olarak geriatrik değerlendirilmesini interdisipliner ekip anlayışı ile planlayabilme
- Yaşlanmaya bağlı ortaya çıkan normal fizyolojik değişiklikleri değerlendirebilme
- Yaşlanmaya bağlı normal değişiklikler ile hastalık belirtilerini ayırt edebilme
- Yaşlı bireyin farklı özelliklerini değerlendirebilme
- Yaşlı bireyin bakımını üstlenen kişileri bakıma katabilme
- Yaşlı bireyin gereksinimine uygun eğitim planını oluşturabilme
- Yaşlı bireyin gereksinimine uygun oluşturulan plana yönelik uygulama yapabilme
- Yaşlı bireye yapılan uygulamalarda aileyi ve bakım verenleri sürece dahil edebilme
- Yaşlı bireye verilen bakımın sonucunu değerlendirebilme
- Yaşlılarda sağlığı koruma ve geliştirme girişimlerine yönelik hemşirelik bakım uygulamalarını değerlendirebilme
- Değerlendirme sonucuna göre bakımı yeniden planlayabilme
- Bireyleri, aileyi ve toplumu sağlıklı yaşlanma konusunda bilgilendirebilme
- Çevrenin yaşlı sağlığına etkisini açıklayabilme
- Yaşlı bireyin çevresini güvenli çevre olarak düzenleyebilme
- Yaşlılarda sık görülen kronik hastalıkları açıklayabilme
- Huzurevinde halk sağlığı hemşiresinin rollerini sıralayabilme
- Huzurevinde halk sağlığı hemşiresinin görevlerini sıralayabilme

Aile Sağlığı Merkezi ve hemşirelik bakımını uygulayabilme

- Kurumun sağlık örgütlenmesindeki yerini açıklayabilme
- Kurumda çalışanların sağlık personeli sayısı/niteliğini belirleyebilme
- Kurumda çalışan mevcut birimler ve işlevlerini açıklayabilme
- Kurumda verilen sağlık hizmetlerini açıklayabilme ve yer alabilme
- Kurumda halk sağlığı hemşiresini yapması gereken uygulamaları yerine getirebilme
- Kuruma ilişkin mevcut yönetmeliği göz önünde bulundurarak yapılan hizmetleri değerlendirebilme

ASM'nin hizmet verdiği toplumu tanılaması ile ilgili aşağıdaki bilgileri hazırlayıp raporlayabilme

- Hizmet verilen nüfusun özelliklerini sayabilme
- Gebe izlemi yapabilme
- Bebek ve çocuk izlem yapabilme
- Aşı takvimine uygun aşıları yapabilme
- 15-49 yaş kadın izlemi yapabilme
- Yaşlı birey izlemi yapabilme
- Bölgede en çok görülen hastalıkları belirleyebilme
- Bölgedeki kronik hastalığı olanların durumunu belirleyebilme
- Evde bakmakla yükümlü olduğu bağımlı durumda olanların sayısını belirleyebilme
- Bölgenin epidemiyolojik özelliklerini/sağlık göstergelerini belirleyebilme

Toplum Sağlığı Merkezi ve hemşirelik bakımını uygulayabilme

- Kurumun sağlık örgütlenmesindeki yerini açıklayabilme
- Kurumda çalışanların sağlık personeli sayısı/niteliğini belirleyebilme
- Kurumda çalışan mevcut birimler ve işlevlerini açıklayabilme
- Kurumda verilen sağlık hizmetlerini açıklayabilme
- Kurumda halk sağlığı hemşiresinin yapması gereken uygulamaları yerine getirebilme
- Kuruma ilişkin mevcut yönetmeliği göz önünde bulundurarak yapılan hizmetleri değerlendirebilme
- TSM de soğuk zincir sorumlusu ile aşıların saklanması/ dağıtımının yürütülmesini gözlemleyebilme
- Bağışıklama hizmetlerini planlayabilme
- Okul sağlığı hizmetleri çalışmalarına katılabilme
- Sağlık eğitimi çalışmalarını planlayarak uygulayabilme
- Üreme sağlığı hizmetlerine/eğitim programlarına katılabilme
- Toplum sağlığı merkezlerine bağlı evde bakım hizmetlerine katılabilme

Modül Konuları:

- Okul çağı çocukluk döneminde görülen akut/ kronik hastalıklar ve hemşirelik bakımı
- Engelli okul çocuğu ve hemşirelik bakımı
- Yaşlı ve hemşirelik bakımı
- Aile Sağlığı Merkezi ve hemşirelik
- Toplum Sağlığı Merkezi ve hemşirelik

- Aile ve hemşirelik bakımı
- Gebe izlemi ve hemşirelik bakımı
- Bebek/çocuk izlemi ve hemşirelik bakımı

Vaka Konuları:

- Nörolojik sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı (Serebral Palsi, Epilepsi)
- Lösemi sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı
- Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlı ve hemşirelik bakımı

Modül Değerlendirilmesi:

- **Vize için;** Uygulamanın Değerlendirilmesi: %75 Uygulama alanındaki uygulamalar ve Halk Sağlığı Hemşireliği Uygulaması Defteri, %25 Klinik Sınavı
- **Final için;** Final sınavı (%100)

MODÜL I (HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ) TEORİK/VAKA DERS PLANI

VAKA KONULARI	HEDEFLER	ÖĞRETİM METODLARI	KAYNAKLAR
Nörolojik sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı (SerebralPalsi, Epilepsi, MuskulerDistrofi)	<ul style="list-style-type: none"> - Nörolojik sorunu olan çocuğun fonksiyonel sağlık örüntülerine göre verilerini toplayabilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun fizik muayenesini yapabilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun fiziksel gelişimini büyüme eğrisine göre değerlendirebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun bilişsel gelişimini değerlendirebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun sosyal gelişimini değerlendirebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun cinsel gelişimini değerlendirebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun ahlak gelişimini değerlendirebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun verileri ile hemşirelik tanıları arasında ilişki kurabilme - Nörolojik sorunu olan çocuğa uygun olan hemşirelik tanılarını öncelik sırasına göre düzenleyebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğa uygun hemşirelik bakım planı oluşturabilme - Nörolojik sorunu olan çocuğun bakımını multidisipliner/ interdisipliner ekip anlayışı ile planlayabilme - Akut durumlarda, nörolojik sorunu olan çocuğa ve aileye hemşirelik bakımı verebilme - Nörolojik sorunu olan çocuğa eğitim planı hazırlayabilme - Nörolojik sorunu olan çocuğa uygun eğitim materyali hazırlayabilme 	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatma Tartışma Soru-cevap</p> <p>Araç-Gereç-Materyal</p> <p>İnternet Projektör Yazı tahtası</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lundy KS, Janes S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers. 2014. 2. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014. 3. Bahar Z, Ersin F. Evde Bakım Hizmetleri: Türkiye Perspektifi. Türkiye Klinikleri J Public Health Nurs-Special Topics 2016;2(3):1-6. 4. Beşer A, Kerman KT. Türkiye'de Evde Bakım Hizmetlerinin Bugünü ve Geleceği. In: Bahar Z, Beşer A editörler. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul, 2016. 5. Bahar Z. Aile ve aile hemşireliği süreci In: Erefe, İ. Halk sağlığı hemşireliği el kitabı (1. baskı), İstanbul: Vehbi Koç Vakfı Yayınları., 1998. 6. Duke M, Street A. Hospital in the home: Constructions of the nursing role—A literature Review. Journal of Clinical Nursing 2003;12:852–859. 7. Erbay O, Yıldırım Y, Fadiloğlu C, Şenuzun Aykar F. Hipertansif atak yaşayan hastalara Watson'ın İnsan Bakım Modeli kullanılarak uygulanan hemşirelik bakımı: Olgu sunumu. Turk J Cardiovasc Nurs 2018;9(19):82–88. 8. Erci B, Kılıç D, Aylaz R, Tanrıverdi G, Avcı İA, Güngörmüş Z, et al. Evde bakımda halk sağlığı hemşireliği. In: Erci B, editör. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 2. Baskı. Amasya, 2014. 9. Fadiloğlu Ç. Evde bakım hemşiresinin rol ve sorumlulukları. In: Fadiloğlu Ç, Ertem G, Şenuzun Aykar F, editörler. Evde Sağlık ve Bakım. 1.Baskı. Ankara, 2013. 10. Home Based Long-Term Care. WHO Technical Report Series 898, World Health Organization, 2000. 11. Kadioğlu H, Albayrak S, Esin MN. Public health

	<ul style="list-style-type: none"> - Nörolojik sorunu olan çocuğa eğitimi uygulayabilme - Hemşirelik bakımına aileyi katabilme - Çocuğa ve aileye danışmanlık verebilme - Hemşirelik bakımının sonuçlarını değerlendirebilme - Vakayı sınıf ortamında sunarak tartışabilme 		<p>nursing education in Turkey: a national survey. International Nursing Review 2013;60(4):536-42.</p> <p>12. Öztekin Z, Kubilay G. Toplum sağlığı hemşireliği (4. baskı), Ankara, 2011.</p> <p>13. Pınar R. Türkiye’de evde bakımda mevcut durum. Akademik Geriatri 2010: 153-6.</p> <p>14. Rice R. Home Care Nursing Practice: Concepts and Application. Mosby Publishers: St Louis, 2005.</p> <p>15. Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Hizmetin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik. T.C. Resmi Gazete, 9 Eylül 1964, sayı:11802. URL: http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.63470.pdf (Erişim tarihi: 19 Haziran 2019).</p> <p>16. Sezer A, Demirbaş H, Kadioğlu H. Evde bakım hemşireliği: mesleki yetkinlikler ve eğitim standartları. FN Hem Derg 2015;23(2):160-5.</p> <p>17. Smith ER, Maurer FA. Community health and nursing theory and practice. (2th ed.), Philadelphia, 2000.</p> <p>18. The National Association for Home Care & Hospice. Basic statistics about home care. Washington, 2008.</p> <p>19. Ward-Griffin C, McKeever P. Relationships between nurses and family caregivers: Partners in care? ANS Advances in Nursing Science 2000;22(3):89–103.</p> <p>20. Yıldırım E. Düünden Bugüne Türkiye’de Evde Sağlık Hizmetleri. Toplum ve Hekim 2016;31(5):443.</p> <p>21. Yücel D. Kamuda Evde Sağlık Hizmetleri: Mevzuat Yönünden Bakış. Türkiye Klinikleri J Public Health Nurs-Special Topics 2016:2(3).</p> <p>22. Gözüm S. Okul Dönemindeki Çocukların Sağlığının Geliştirilmesi. Ayrıntı Basımevi, Ankara, 2016.</p> <p>23. Karada K. Yaşlı Sağlığı ve Bakım. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2014.</p> <p>24. T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Yaşlı Sağlığı Modülleri. Anıl Matbaacılık A.Ş. Ankara, 2011.</p> <p>25. Halk Sağlığı Uzmanları Derneği. Aslan D, Ertem M.</p>
Lösemi sorunu olan çocuk ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Lösemi olan çocuğun fonksiyonel sağlık örüntülerine göre verilerini toplayabilme - Lösemi olan çocuğun verilerine göre sorunları belirleyebilme ve öncelik sırasına koyabilme - Lösemi olan çocuğa uygun hemşirelik bakım planı oluşturabilme - Lösemi olan çocuğa uygun hemşirelik bakımı uygulayabilme - Akut durumlarda, Lösemi olan çocuğa ve aileye hemşirelik bakımı verebilme - Lösemi olan çocuğa eğitim planı hazırlayabilme - Lösemi olan çocuğa uygun eğitim materyali hazırlayabilme - Lösemi olan çocuğa eğitimi uygulayabilme - Hemşirelik bakımına aile katılımını sağlayabilme - Çocuğa ve aileye hemşirelik bakımında multidisipliner/interdisipliner işbirliği yapabilme - Çocuğa ve aileye danışmanlık verebilme - Hemşirelik bakımının sonuçlarını değerlendirebilme - Vakayı sınıf ortamında sunabilme ve tartışabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma Tartışma Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet Projektör Yazı tahtası</p>	
Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlı ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Bireyleri, aileyi ve toplumu sağlıklı yaşlanma konusunda bilgilendirebilme - Çevrenin yaşlı sağlığına etkisini açıklayabilme - Yaşlı bireyin çevresini güvenli çevre olarak 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma Tartışma Soru-cevap</p>	

	<p>düzenleyebilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yaşlılıkta görülen fizyolojik değişiklikler ve fiziksel sorunları açıklayabilme - Yaşlılarda sık görülen kronik hastalıkları açıklayabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının fizik muayenesini yapabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının fizik muayenesini değerlendirebilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının kapsamlı olarak geriatrik değerlendirilmesini interdisipliner ekip anlayışı ile planlayabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının yaşlanmaya bağlı ortaya çıkan normal fizyolojik değişiklikleri değerlendirebilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının yaşlanmaya bağlı normal değişiklikler ile hastalık belirtilerini ayırt edebilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının fonksiyonel sağlık örüntülerine göre verilerini toplayabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlının verilerine göre sorunları belirleyebilme ve öncelik sırasına koyabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlıya uygun hemşirelik bakım planı oluşturabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlıya uygun hemşirelik bakımı uygulayabilme - Akut durumlarda, eklem bağ dokusu sorunu olan yaşlıya ve ailesine hemşirelik bakımı verebilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlıya uygun eğitim planı hazırlayabilme - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşlıya uygun eğitim materyali hazırlayabilme 	<p>Araç-Gereç-Materyal</p> <p>İnternet Projektör Yazı tahtası</p>	<p>(Ed.) Yaşlı Sağlığı: Sorunlar Ve Çözümler. Palme Yayıncılık 1. Baskı, Ankara, 2012.</p> <p>26. Okan M, Özdemir Ö. Çocuklarda Mental Retardasyon, Güncel Pediatri 2005;3:62-66.</p> <p>27. Gönener HD, Güler Y, Altay B, Açıl A. Zihinsel Engelli Çocukların Evde Bakımı ve Hemşirelik Yaklaşımları. Gaziantep Tıp Dergisi 2010;16(2):57-65.</p> <p>28. Kırcaali G. Zihin özürü çocuklarda kavram öğretimi, Gündüz eğitim ve yayıncılık, Ankara, 2005.</p> <p>29. İftar ET. Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklar ve eğitimleri, Vize yayıncılık, Ankara, 2012.</p> <p>30. Diken İH. Erken çocukluk eğitimi, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2012.</p> <p>31. Diken İH. İlköğretimde kaynaştırma, Pegem Yayıncılık, Ankara, 2010.</p> <p>32. Öz F. Sağlık Alanında Temel Kavramlar, Mattek Matbaacılık, Ankara, 2010.</p> <p>33. Öztürk O. Ruh Sağlığı ve Bozuklukları 7. Basım Medikomat Basım, Ankara, 2007.</p> <p>34. Yumurtacı A. Demografik değişim: Psiko-Sosyal ve Sosyo-Ekonomik Boyutları ile Yaşlılık. Yalova Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı: 6 / Nisan 2013 - Ekim 2013</p> <p>35. Danış MZ. Türkiye’de Yaşlı Nüfusun Yalnızlık ve Yoksulluk Durumları ve Sosyal Hizmet Uygulamaları Açısından Bazı Çıkarımlar. Toplum ve Sosyal Hizmet 2009.</p> <p>36. T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. Türkiye’de Yaşlıların Durumu Ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı Uygulama Programı. Ankara, 2012. http://www.eyh.gov.tr/upload/Node/8638/files/Turkiye'de_Yasli_larin_Durumu_ve_Yaslanma_Ulusal_Eylem_Planı_Uygulama_Programi.docx</p> <p>37. T.C. Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye’de Yaşlıların durumu ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı. Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, 2007.</p> <p>38. Samancıoğlu S, Karadakovan A. Yaşlı sağlığının korunması ve geliştirilmesi. Fırat Sağlık Hizmetleri</p>
--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Eklem Bağ Dokusu sorunu olan yaşıya uygun eğitimi uygulayabilme - Yaşı bireyin bakımını üstlenen kişileri bakıma katabilmeli - Yaşıya ve aileye hemşirelik bakımını multidisipliner/ interdisipliner işbirliği ile planlayabilme - Yaşıya ve aileye danışmanlık verebilme - Hemşirelik bakımının sonuçlarını değerlendirebilme - Vakayı sınıf ortamında sunabilme ve tartışabilme 		<p>Dergisi 2010;5:125-141.</p> <p>39. Erdil F. Yaşlanan toplum ve yaşının evde bakımı. S: 127-134. http://www.e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/tebakademi/geriatri_2009/23.pdf</p> <p>40. T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri. Genel Müdürlüğü. Yaşlı Sağlığı Modülleri. Ankara, 2011.</p> <p>41. Jan Reed, Charlotte Calrke and Macfarlane Ed: Ayfer Karadkovan, Yaşlı Bakımı Hemşireliği, 1. Basım Mart 2015.</p> <p>42. Öztek Z, Üner S, Eren N. (Sağlık hizmetleri ve Sağlık yönetimi. Ed: Güler Ç, Akın L. İçinde: Halk Sağlığı Temel Bilgiler Cilt. III, 2. Baskı, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2012.</p> <p>43. Öztek Z. Sağlıkta Dönüşüm ve Aile Hekimliği. Toplum Hekimliği Bülteni 2006;25:1-6.</p> <p>44. Erdoğan S. Dünyada ve Türkiye’de Sağlık Politikaları ve Hemşireliğe Yansımaları. 14. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, 4-7 Ekim 2011.</p> <p>45. Seviğ Ü. Sağlık Hizmetleri ve Hemşirelik, Toplum ve Hekim 2000;3(15):162-165.</p> <p>46. Yavuz M. Sağlıkta Dönüşümün Toplum Sağlığına Etkileri. Toplum ve Hekim Dergisi 2015:30(2).</p> <p>47. Çavuşoğlu, H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği I., Genişletilmiş 10. Baskı, Sistem Ofset, Ankara, 2013.</p> <p>48. Conk Z, Başbakkal Z, Bal-Yılmaz H, Bolışık B. Pediatri Hemşireliği, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara 2013.</p> <p>49. Potts NL, Mandleco BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families, Delmar Thomson Learning Inc., 2006.</p> <p>50. Topbaş S, Ege P, Turan A ve ark. 2.Ulusal Cerebral Palsy ve Gelişimsel Bozukluklar Kongresi Kitabı, s 120-137, 2-4 Kasım 2007, İstanbul.</p> <p>51. Gökçay E, Sönmez M, Topaloğlu H, Tekgül H, Gürer Y. Çocuk Nörolojisi, Anıl Grup Matbacılık, Ankara, 2010.</p> <p>52. Örsal Ö. Hemşirelik perspektifinden özürllük. Öz-Veri Dergisi 2007;4: 20-28.</p>
--	--	--	--

			<p>53. Patel DR, Greydonus DE, Omar HA, Merric J. Neuro developmental Disabilities. Springer Science, Business Media, Newyork, 2011.</p> <p>54. Butler MG, Meanay FJ, Duncan B. Genetics of Develamental Disabilities, Crc Pres. 2005.</p> <p>55. Singer H, Kossoff EH, Hortman AL, Crawford TO. Treatment of Pediatric Neurologic Disorders, CRC Pres, 2005.</p> <p>56. Karadakovan A, Aslan Eti F. (Ed.) Dâhili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. Nobel Tıp Kitabevi, Adana, 2010.</p> <p>57. Akdemir N, Birol L. İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Genişletilmiş 2. Baskı, Sistem Ofset, Ankara, 2004.</p> <p>58. Kutsal YG, Dilek A. Temel Geriatri. Güneş Tıp Kitabevi, Ankara, 2007.</p> <p>59. Esmailzadeh S, Öz F. Yaşlı Bireylerin Psikososyal Hemşirelik Bakım Gereksinimlerinin Karşılanmasına Yönelik Uygulama Modeli Geliştirme. Yakın Doğu Üniversitesi Doktora Tezi 2019.</p> <p>60. Bungay V, Masaro CL, Gilbert M. Examining the scope of public health nursing practice in sexually transmitted infection prevention and management: what do nurses do? J Clin Nurs. 2014 Nov;23(21-22):3274-85. doi: 10.1111/jocn.12578. Epub 2014 Mar 8.</p>
--	--	--	--